

Bakı Enerji Forumunda “yaşıl” müzakirələr

Azərbaycan paytaxtının ev sahibliyi etdiyi Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən Bakı Enerji Forumunun ikinci günündə “Qaz dialoqu: Enerji böhranı zamanı qaz təchizatının rolu”, “Xəzər regionunda kəşfiyyat və hasilat imkanları”, “Neft axınları: Kross-logistika və Azərbaycanda infrastrukturun inkişafı” və “Uğurlu enerji keçidində insan kapitalının rolu” mövzuları müzakirə edilib. Eyni zamanda, COP29 ərəfəsində Bakı Enerji Forumunun proqramına “Yaşıl dünya naminə. COP29 strateji inkişaf yolları” adlı xüsusi sessiya da əlavə olunub. Sessiyada digər ölkələrdən dəvət olunan xüsusi qonaqlar məruzəçi qismində iştirak ediblər.

Xarici siyasət və Xəzər regionu üzrə enerji eksperti Brenda Şafferin moderatorluğu ilə keçirilən “Qaz dialoqu: Enerji böhranı zamanı qaz təchizatının rolu” mövzusunda keçirilən panel iclasda SOCAR-ın vitse-prezidentinin müşaviri Səriyyə Bünyatova çıxış edərək deyib ki, “yaşıl enerji”nin inkişafına baxmayaraq, təbii qaza olan tələbat azalmır. 2040-cı ildə Avropada qaza olan tələbatın nəzərəcarpacaq dərəcədə azalmayacağı vurğulayan S. Bünyatova bildirib ki, buna görə də SOCAR hasilat sektorunda işləri daha da sürətləndirməyə çalışır. 2023-cü ilin iyul ayında “Abşeron” yatağında qaz hasilatının istehsalı istiqamətində işə başladığını diqqətə çatdıran müşavir hazırda yatağın tam işlənməsi üzrə işlərin aparıldığını bildirib. Onun sözlərinə görə, bundan məqsəd növbəti illərdə təchizatı gücləndirmək və ixracı yüksəltməkdir. “Biz getdikcə xarici investorların hasilat sektoruna marağının artdığını görürük. Əminik ki, bu maraq davamlı olacaq. Həmçinin başqa yeni layihələr də planlaşdırırıq. Biz hasilat portfelimizi inkişaf etdiririk ki, həm yerli, həm də regional tələbatı qarşılıya bilək”, – deyərək əlavə edib. BP-nin qaz və qaz karbonlu enerji-

nin inkişafı üzrə regional (Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə) vitse-prezidenti Katerina Papaleksandri təmsil etdiyi şirkətin Səngəçal terminalının karbon-suzlaşdırılması istiqamətində gördüyü işlərdən bəhs edib. Onun sözlərinə görə, BP günəş enerjisi ilə bağlı layihənin icrasına başlamağa hazırdır və bu, karbonsuzlaşmaya kömək edəcək amillərdəndir. BP-nin vitse-prezidenti, həmçinin qeyd edib ki, hazırda “Şahdəniz” yatağından gündəlik 79,5 milyon kubmetr təbii qaz hasil olunur və bu, Azərbaycanı, eləcə də regionu və Avropanı “mavi yanacaq”la təmin edir.

Daha sonra mövzu ətrafında Almanyanın “Uniper” şirkətinin vitse-prezidenti Mixael Himler, Macarıstanın “MVM Group”un baş direktoru Karoly Tamas Matrai, Almanyanın “VNG Handel & Vertrieb GmbH” şirkətinin idarəedici direktoru Konstantin Herzoq von Oldenburq və başqaları qaz təchizatının təhlükəsizliyi və dayanıqlığı, təbii fəlakətlər, kiberhücumlar və ətraf mühitə təsiri ilə bağlı risklər, Azərbaycanın zəngin qaz ehtiyatları və strateji mövqeyi Avropanın nöqtəyi-nəzəri baxımından, mövcud qaz boru kəmərlərinin və saxlanma terminallarının modernləşdirilməsi və genişləndirilməsi yolu ilə qazın nəqli və saxlanmasının səmərəliliyinin artırılması, eləcə də enerji böhranı dövründə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə və sabitliyinə qaz təchizatının töhfəsi ilə bağlı fikirlərinin çatdırılaraq.

“Xəzər regionunda kəşfiyyat və hasilat imkanları” mövzusunda keçirilən panel müzakirələrdə çıxış edən SOCAR-ın vitse-prezidenti Babək Hüseynov geoloji kəşfiyyat işlərinin aparılması üçün təmsil etdiyi qurumun yaxşı komandaya malik olduğunu diqqətə çatdırıb. Hazırda “Ümid” yatağının 6 quyusunun olduğunu bildiren vitse-prezident deyib ki, aparılan kəşfiyyat işləri bu quyuların böyük potensialı olduğunu göstərir. O, “Total” şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həmin quyuların işlənməsinin həyata keçiriləcəyini vurğulayıb. B. Hüseynov, həmçinin “Qarabağ”, “Abşeron”, “Naxçıvan” və “Babək” yataqlarında da geoloji kəşfiyyat işləri həyata keçirildiyini və böyük həcmdə neft və qaz ehtiyatlarının müəyyən edildiyini diqqətə çatdırıb.

Mövzu ətrafında çıxış edən SOCAR-ın vitse-prezidenti Arzu Cavdova, BP-nin geologiya və işlənmə üzrə vitse-prezidenti (Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə) Roşni Musai, GL GROP-un Məşvərət Şurasının üzvü Qilbert Bühler, “TotalEnergies” şirkətinin birgə müəssisə və inkişaf direktoru Ceyson Fiş, ABŞ-nin “Baker Hughes” şirkətinin Xəzər və Ukrayna üzrə direktoru Karlo Beltrame və başqaları Xəzər regionunda cari və gələcək hasilat, istifadə olunmamış karbohidrogen ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi, Azərbaycanın onşor və ofşor zonalarında yeni yataqların və imkanların araşdırılması, mövcud yataqlarda hasilat səmərəliliyinin və bərpa əmsalının artırılması, Xəzər regionunda yeni global oyunçular və digər məsələlərdən ətraflı bəhs ediblər.

Daha sonra “Neft axınları: Kross-logistika və Azərbaycanda infrastrukturun inkişafı” və “Uğurlu enerji keçidində insan kapitalının rolu” mövzularında keçirilən panellərdə SOCAR-ın vitse prezidenti Zaur Qəhrəmanov, AD Ports GROUP-un kommersiya direktoru Fridrix Portner, Atlantik Council Qlobal Enerji Mərkəzinin baş direktoru Landon Derentz, ADA Universitetinin dövlət, xarici tələbə iş-

ləri üzrə prorektoru Fariz İsmayilzadə, SOCAR-ın vitse-prezidenti Ziba Mustafayeva, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərini ADNOC şirkətinin daxili, mədəniyyət və dəyişiklik kommunikasiyaları üzrə vitse-prezidenti Ali al Sayeq və başqaları çıxış ediblər.

Bütövlükdə isə, 600-dən çox nümayəndənin iştirakı ilə keçirilən forumda iki gün ərzində 80-dən çox məruzə dinlənilib. Bununla yanaşı, yerli və xarici şirkətlərin nümayəndələrinin ünsiyyət qurmasına və mümkün əməkdaşlığın bütün aspektlərini ətraflı müzakirə etməyə imkan verən ikitərəfli B2B işgüzar görüşlər keçirilib. Bununla da, Bakı Enerji Həftəsi öz işini başa çatdırıb.

Yeri gəlmişkən, enerji sənayesinin aparıcı nümayəndələri ilə görüşmək, yeni səmərəli və qarşılıqlı əlaqələr qurmaq və mövcud əlaqələri genişləndirmək üçün unikal imkanlar yaradan Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən tədbirlərə Energetika Nazirliyi dəstək göstərib. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti isə tədbirin baş tərəfdaşı qismində çıxış edib.

Mirbağır YAQUBZADƏ
XQ